

Seat No. : _____

TE-119

May-2013

B.Com. (Sem.-I)

101 Fundamentals of Business Economics-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) પ્રો. માર્શલની અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા સમજાવો. ૬
અથવા
પ્રો. રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા ચર્ચો.
- (બ) આદર્શલક્ષી અને વાસ્તવલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવો. ૪
અથવા
સૂક્ષ્મ અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સમજાવો.
- (ક) “ગ્રાહકનો અધિક સંતોષ” – ટૂંકનોંધ લખો. ૪
અથવા
“નાણું અને સંપત્તિ” – ટૂંકનોંધ લખો.
૨. (અ) માંગવિધેય ચર્ચો. ૬
અથવા
માંગનો નિયમ સમજાવો.
- (બ) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવો. ૪
અથવા
માંગની પ્રતિ મૂલ્યસાપેક્ષતાનો ખ્યાલ સમજાવો.
- (ક) “વ્યક્તિલક્ષી માંગ અને બજારલક્ષી માંગ” – નોંધ લખો. ૪
અથવા
“ટકાઉ વસ્તુ અને નાશવંત વસ્તુ” – નોંધ લખો.
૩. (અ) ઉત્પાદન વિધેયનો ખ્યાલ ચર્ચો. ૬
અથવા
ઉત્પાદન શક્યતા રેખા સમજાવો.
- (બ) સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ સમજાવો. ૪
અથવા
વૈકલ્પિક ખર્ચનો ખ્યાલ ચર્ચો.

- (ક) સરેરાશ આવક - નોંધ લખો. ૪
- અથવા**
- સીમાંત આવક - નોંધ લખો.
૪. (અ) પૂર્ણ હરિફાઈના લક્ષણો સમજાવો. ૬
- અથવા**
- ઈજારાના લક્ષણો ચર્ચો.
- (બ) કિંમત ભેદભાવની શક્યતા ચર્ચો. ૪
- અથવા**
- માંગરેખા પર વેચાણ ખર્ચની અસરો સમજાવો.
- (ક) દ્વિહસ્તક ઈજારાનો ખ્યાલ સમજાવો. ૪
- અથવા**
- ખાંચવાળી માંગરેખા - નોંધ લખો.
૫. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો : ૧૪
- (૧) વિકાસલક્ષી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા કયા અર્થશાસ્ત્રીએ આપી છે ?
(માર્શલ, રોબિન્સ, સેમ્યુલસન, રિકાર્ડો)
- (૨) પ્રો. રોબિન્સના મતે અર્થશાસ્ત્ર એ _____
(વાસ્તવલક્ષી વિજ્ઞાન, સંપત્તિનું શાસ્ત્ર, કલ્યાણનું અર્થશાસ્ત્ર, અછતનું અર્થશાસ્ત્ર)
- (૩) તુષ્ટિગુણ _____ ખ્યાલ છે.
(સામાજિક, રાજકીય, મનોવૈજ્ઞાનિક, એકેય નહીં)
- (૪) ગ્રાહકનો અધિક સંતોષ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો ?
(રિકાર્ડો, પ્રો. માર્શલ, પ્રો. હિક્સ, એકેય નહીં)
- (૫) માંગરેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
- (૬) માંગની પ્રતિ મૂલ્યસાપેક્ષતાનું સમીકરણ આપો.
- (૭) સરેરાશ ખર્ચ એટલે શું ?
- (૮) કુલ ખર્ચ ÷ ઉત્પાદનના એકમો = _____
- (૯) સીમાંત ખર્ચ રેખાનો ઢાળ કેવો હોય છે ?
(V., હોંકી, નકારાત્મક, આમાંથી કોઈ નહીં)
- (૧૦) સીમાંત આવક એટલે શું ?
- (૧૧) ઈજારાયુક્ત હરિફાઈમાં કેટલા ઉત્પાદકો હોય છે ? (બે, કેટલાક, ઘણા, અમર્યાદિત)
- (૧૨) કયા બજારમાં કિંમત ભેદભાવ શક્ય નથી ?
(ઈજારો, અલ્પહસ્તક ઈજારા, પૂર્ણ હરિફાઈ, આમાંથી કોઈ નહીં)
- (૧૩) કયા બજારમાં માંગરેખા અનિર્ણીત છે ?
(ઈજારો, અલ્પહસ્તક ઈજારો, ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ, એકપણ નહિ)
- (૧૪) વેચાણખર્ચ એટલે શું ?

Seat No. : _____

TE-119

May-2013

B.Com. (Sem.-I)

101 Fundamentals of Business Economics-I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain the definition of Economics given by Prof. Marshall. 6
OR
Discuss the definition of Economics given by Prof. Robbins.
- (b) Explain the concepts of positive economics and normative economics. 4
OR
Explain the concepts of micro economics and macro economics.
- (c) Write a short note on : Consumer Surplus. 4
OR
Write a short note on : Money and Wealth
2. (a) Discuss the Demand Function. 6
OR
Explain the Law of Demand.
- (b) Explain the Concept of Elasticity of Demand. 4
OR
Explain the Concept Of Cross Elasticity of Demand.
- (c) Write a short note on Individual demand and Market demand. 4
OR
Write a short note on Demand for Perishable goods and Durable goods.
3. (a) Discuss the Concept of Production Function. 6
OR
Explain the Concept of Production Possibility Curve.
- (b) Explain the Concepts of Average Cost and Marginal Cost. 4
OR
Discuss the Concept of Opportunity Cost.
- (c) Write a short note on Average Revenue. 4
OR
Write a short note on Marginal Revenue

4. (a) Explain the characteristics of Perfect Competition. 6
- OR**
- Discuss the characteristics of Monopoly.
- (b) Explain the Possibility of Price Discrimination. 4
- OR**
- Explain the effects of selling cost on demand curve.
- (c) Discuss the concept of Duopoly. 4
- OR**
- Write a short note on Kinked Demand Curve.
-
5. Choose the appropriate answer from the option given under : 14
- (1) Which economist has given the development definition of economics ?
(Marshall, Robbins, Samuelson, Ricardo)
- (2) Prof. Robbins has considered economics is a _____.
(Positive Science, Science of Wealth, Science of Welfare, Science of Scarcity)
- (3) Utility is _____ concept.
(Social, Political, Psychological, none of these)
- (4) The concept of consumer surplus given by _____.
(Prof. Ricardo, Prof. Marshall, Prof. Hicks, None of these)
- (5) What is the shape of demand curve ?
- (6) Give the equation of cross elasticity of demand.
- (7) What is Average Cost ?
- (8) $\text{Total Cost} \div \text{Production Unit} = \underline{\hspace{2cm}}$
- (9) What is the shape of marginal cost ?
(V, Hockey, Negative, None of these)
- (10) What is the MR ?
- (11) How many producer in monopolistic competition ?
(Two, Few, Many, Unlimited)
- (12) In which market price discrimination is not possible ?
(Monopoly, Oligopoly, Perfect Competition, None of these)
- (13) In which market demand curve is undetermined ?
(Monopoly, Oligopoly, Duopoly, None of these)
- (14) What is selling cost ?